

Vem kan man lita på? Enkel och ändamålsenlig användning av betrodda tjänster i den offentliga förvaltningen- Delbetänkande av Utredningen om betrodda tjänster SOU 2021:9

E-hälsomyndighetens ställningstagande

E-hälsomyndigheten tillstyrker utredningens förslag med nedanstående kommentarer.

Generella kommentarer

E-hälsomyndigheten konstaterar att en förutsättning för ökad användning av betrodda tjänster är att regelverk och de juridiska förutsättningarna är tydliga och harmoniserade både nationellt och internationellt. I betänkandet saknas ett resonemang kring tillitsnivåer (LOA-nivåer) vilket myndigheten bedömer är viktigt för att skapa en heltäckande bild av området. Detta särskilt då enskilda länder har olika kravställningar och lösningar för tillitsnivåer vilket är en utmaning vid utbyte av information mellan länder.

En annan viktig aspekt för utvecklingen inom detta område är användarperspektivet och att den enskilde förstår innebörden av exempelvis elektroniska intyg och stämplat.

Kap 5.5.6 Elektroniska tjänster för rekommenderade leveranser

E-hälsomyndigheten anser att definitionen av rekommenderad leverans bör förtydligas i förhållande till andra e-tjänster. Myndigheten föreslår därför att det tas fram en vägledning som hjälper till att avgöra vilka tjänster som uppfyller kraven för rekommenderad leverans och där det även ingår exempel på hur dessa tjänster kan användas vid praktiska tillämpningar.

Kap 8.2 När bör den offentliga förvaltningen använda avancerade eller kvalificerade elektroniska underskrifter?

I betänkandet beskrivs att det är behovet som avgör om avancerad eller kvalificerad tjänst ska användas. E-hälsomyndigheten bedömer att det finns en risk med det synsättet, då det kan vara svårt för de enskilda

verksamheterna att bedöma de långsiktiga behoven. E-hälsomyndigheten anser att den offentliga förvaltningen behöver stöd för vilka situationer som det finns en legal anledning för elektroniska underskrifter och vilken kvalitet som krävs av underskriften. Myndigheten bedömer vidare att ett utökat användande av kvalificerade tjänster på sikt kan leda till ökad användning av elektroniska underskriftstjänster mellan länder.

Kap 8.2.4 Användning av kvalificerade respektive avancerade elektroniska underskrifter i Sverige

Eftersom det i Sverige inte finns författningsbestämmelser som ställer krav på att kvalificerade elektroniska underskrifter ska användas, finns det utrymme för aktörer inom den offentliga förvaltningen att själva välja om de vill använda elektroniska underskrifter och om de ska vara enkla, avancerade eller kvalificerade.

Genom en tydligare reglering inom detta område bedömer myndigheten att det skapas en mer enhetlig struktur som skulle kunna främja en ökad interoperabilitet såväl nationellt som internationellt.

Kap 8.3 En utökad tillitsförteckning

E-hälsomyndigheten föreslår att det tydliggörs att en betrodd tjänst får avvisas om den inte är upptagen i tillitsförteckningen.

Det finns en svårighet i att avgöra om en underskrift eller stämpel är utförd av en betrodd tjänst eller inte. Detta bör beaktas i EU:s standardiseringsarbete.

Kap 8.3.3 Icke kvalificerade tillhandahållare ska kunna föras upp på tillitsförteckningen

E-hälsomyndigheten anser att det tydligt bör framgå i tillitsförteckningen vilka tjänster som är kvalificerade eller icke kvalificerade. Det bör också framgå vilka funktioner en viss tjänst på tillitsförteckningen är godkänd för.

Kap 8.4 En nationell valideringstjänst

Om den nationella valideringstjänsten ska få fullt genomslag krävs det att tjänsten har stöd för allt som kan tänkas behöva valideras. Om inte behöver varje myndighet ta fram ett eget valideringsstöd för resterande delar.

Kap 8.4.3 Användning av den nationella valideringstjänsten

E-hälsomyndigheten ser ett behov av att även privata aktörer kan ges möjlighet att få använda den nationella valideringstjänsten.

E-hälsomyndigheten har exempelvis ett nära samarbete med apotek och djurhälsovård.

Kap 8.5.4 Metoder för att bevara elektroniskt undertecknade och stämplade handlingars giltighet

E-hälsomyndigheten ser positivt på att Riksarkivet och Myndigheten för digital förvaltning får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att använda valideringsintyg som metod för att bevara undertecknade eller stämplade handlingars giltighet. Det finns ett behov av att göra detta skyndsamt.

I detta ärende har generaldirektör Janna Valik beslutat. Enhetschef Camilla Hallström har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också utredare Fredrik Lundh, jurist Anders Larsson, arkivarie Robert Edvardsson, arkivarie Marie Johansson, enhetschef Johan Palmqvist, arkitekt David Skullered, arkitekt Manne Andersson, arkitekt Robert Bjervås, och UX-specialist Karl Monsen deltagit.

Detta yttrande har godkänts digitalt, och saknar därför namnunderskrifter.

Janna Valik
generaldirektör

Camilla Hallström
enhetschef